

ŻYWIENIE OGIERÓW UŻYTKOWANYCH W HODOWLI I SPORCIE

NEWSLETTER (sierpień 2018)

Hodowca i Jeździec – Pismo Polskiego Związku Hodowców Koni

W sezonie rozrodczym ciągle mówimy o potrzebach klaczy – źrebnych, w kryciu, karmiących - jakich dodatków potrzebują w poszczególnych okresach, na co zwrócić uwagę przy ich żywieniu, jak postępować w sytuacjach szczególnych. Chwilę później koncentrujemy się już na ich potomstwie, sprawnie przeprowadzonej akcji porodowej, potrzebach sysaków, źrebiąt, odsadów, młodzieży. Dużą wagę przywiązujemy do pokrycia ich potrzeb pokarmowych, właściwej opieki, zadbania o właściwe warunki utrzymania itd. Ale sezon rozrodczy to nie tylko klacz i źrebię, to również ogier, bez którego kontynuacja linii hodowlanej byłaby niemożliwa. Ogiery użytkowane w rozrodzie również wymagają troskliwej opieki, musimy pamiętać o ich wysokich potrzebach pokarmowych i właściwym użytkowaniu dokładając wszelkich starań, aby odpowiednio zadbać o ich kondycję i zdrowie.

Dzisiaj ogiery użytkowane w rozrodzie to już nie tylko „konie płytowe”. To najczęściej konie wyczynowe, które są intensywnie użytkowane w sporcie. Aby uzyskać i utrzymać w kolejnych sezonach licencję do krycia, ogier musi udowodnić swoją wartość użytkową i uzyskać wymagane wyniki sportowe. Aby hodowcy zdecydowali się kryć swoje klacze danym ogierem, reproduktor musi więc „przekonać ich do siebie” już nie tylko swoim rodowodem, prawidłowym pokrojem i zdrowiem, lecz przede wszystkim osiągnięciami sportowymi. Aby zatem sprostać zarówno obowiązkowi rozplodowemu jak i pozostałym stawianym mu wymaganiom, ogier musi być w doskonałej formie fizycznej i kondycji.

Nie zapominajmy też oczywiście o grupie młodych 3-4 letnich ogierów, które dopiero zaczynają swoją przygodę ze sportem i hodowlą – muszą być odpowiednio przygotowane do czempionatów, prób dzielności, wystaw i pokazów. Tutaj – u tak młodych koni – obok obciążeń fizycznych związanych z treningiem, dochodzi również obciążenie psychiczne. Wzmoczona praca, dodatkowy stres, nowe sytuacje, które napotykają i którym muszą podołać odbijają się często na ich wyglądzie, kondycji i formie. Dlatego młode ogiery oraz ogiery użytkowane intensywnie w rozrodzie i sporcie muszą być właściwie przygotowane do czekających je obciążeń i stawianych im wymagań. Nie tylko poprzez odpowiednie dawkowanie pracy czyli rozważny trening i dokładanie obciążeń adekwatnych do ich wieku, stopnia rozwoju zarówno psychicznego jak i fizycznego, lecz również poprzez właściwą opieką żywieniową. W końcu wreszcie – również poprzez umiejętne rozłożenie obowiązków związanych z rozrodem i sportem.

Żywienie pracującego reproduktora to jak zawsze zdroworozsądkowy umiar - pamiętajmy, aby dawki paszy treściwej były objętościowo niewielkie (ok. 1,5 kg na dawkę), aby nie doszło do przeładowania żołądka, ale często zadawane (3 do 4 razy dziennie). Ogier musi mieć też do dyspozycji bardzo dobrej jakości siano, ale w określonych dawkach, nie do woli. Należy zadbać o podaż bardzo dobrej jakości białka z pełnym składem aminokwasów egzogennych, ze szczególnym uwzględnieniem lizyny i metioniny z cystyną. Choć dorosłe konie pobierają znaczną ilość białka z siana i trawy, to dla obciążonego zarówno obowiązkami rozplodowymi jak i treningami sportowymi oraz startami w zawodach ogiera to zdecydowanie za mało. Pamiętajmy więc, aby również pasza treściwa była bogata w dobrej jakości białko (na przykład poprzez dodatek siewki z lucerny czy nasion roślin

strączkowych). Musimy również zadbać o dobrą suplementację, zarówno pod względem elementów mających wpływ na prawidłową pracę układu rozrodczego oraz jakość i żywotność nasienia jak i składników istotnie wpływających na wydolność organizmu, kondycję, nabudowę masy mięśniowej oraz regenerację powysiłkową.

Pierwsza grupa elementów, związanych z rozrodem, to kwasy tłuszczowe, karnityna, cynk, mangan, selen z witaminą E oraz antyoksydanty (oprócz wymienionej już witaminy E, również witamina A i C). Składniki te, podane w dawkach pokarmowych w sezonie rozrodczym w pożądanych ilościach, wzmacnione odpowiednią relacją kwasów Omega-3/-6, mają szansę na to, by pozytywnie wpłynąć na jakość i żywotność nasienia. Natomiast składniki odpowiedzialne za „sportowe” wspomaganie organizmu to na pewno kompleks witaminy E z selenem, witamina C, żelazo i miedź - elementy wpływające na odbudowę tkanek, włókien mięśniowych, wpływające na prawidłową wydolność organizmu, pracę układu krążenia, na ogólną kondycję, witalność i żywotność. Oczywiście niezależnie od powyższego zadbać też musimy o pokrycie potrzeb energetycznych użytkowanego ogiera. Dla codziennej, regularnej pracy warto pomyśleć o paszach, które zawierają źródła wolno uwalnianej energii, aby zapewnić rezerwę energetyczną i aby ogier „nie spalał” się za szybko.

Żywnienie ogierów powinno być podporządkowane zarówno intensywności pracy pod siodłem, treningom i startom w zawodach jak i częstotliwości krycia. W tych najbardziej intensywnych (sportowo i rozplodowo) okresach, pożądana jest właściwa suplementacja i podaż najistotniejszych mikroelementów i witamin. Prawidłowo zbilansowana dawka pokarmowa ogiera i umiejętny podział jego całorocznej aktywności na „prokreację” i „sport”, a także okresy odpoczynku od obowiązków mają pozytywny wpływ na jego dobrą kondycję, zarówno fizyczną jak i psychiczną, odpowiednią regenerację organizmu oraz na produkcję wartościowego nasienia. Tym samym mogą zwiększyć skuteczność zażrebień klaczy.

